

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000846

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кірдеєва Майя Олексіївна

2. Maiia O. Kirdeieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 17-05-2023

Спеціальність за освітою: Магістр за спеціальністю «Культурологія», спеціалізація «Музична культурологія» професійна кваліфікація культуролог, науковець-дослідник, викладач ЗВО III-IV рівня акредитації.

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1261

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13, 18, 18.09, 18.09.23, 18.09.27

Тема дисертації:

1. «Інтерпретація картин А. Бекліна як відкритих творів у музичній культурі кінця XIX початку XX століття»
2. Interpretation of Arnold Böcklin's paintings as open works of art in the music culture at the end of the XIXth beginning of the XXth century.

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 «Культурологія». – Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Київ, 2023. Актуальність. Суттєва зміна векторів нашого сприйняття та, відповідно, розуміння та пояснення культурних процесів різних часів стимулювали пошук нових, неочевидних зв'язків між мистецтвами. Перш за все нас цікавить проблема життя відкритого твору в механізмах взаємодії мистецтв та появи нових граней зв'язків між мистецтвами. Це, у свою чергу, дає можливість з нового погляду розглянути музичну культуру кінця XIX – початку XX століття в цілому. Серед майстрів європейського символізму кінця XIX століття швейцарський художник Арнольд Беклін (1827 – 1901) мав славу, безсумнівно, однієї з найяскравіших постатей. Його пізні композиції, де фантастична символіка з'єднується з

натуралістичною достовірністю деталей, сприяли формуванню югендштилю. Зображення А. Бекліна сповнені магічної забарвленості та недомовленості. Найбільше ця таємнича сутність проявилася в його картині, що стала свого часу іконою стилю – «Острів мертвих». Її образ стимулює різні прочитання, народжує все нові спроби індивідуально-авторської інтерпретації візуально сприйнятих образів. Картина А. Бекліна «Острів мертвих» спровокувала численні, іноді навіть протилежні тлумачення та двозначність її розуміння, а також відсутність роз'яснень від самого художника. Ця неоднозначність є ключовою в питанні настільки величезної кількості інтерпретацій цього сюжету. Актуальність розробки теми, яка на сьогодні залишається лише частково розкритою в українському музикознавстві та культурології, полягає у: 1) застосуванні концепції відкритого твору У. Еко до творів XIX століття, а саме картин А. Бекліна та їх музичних інтерпретацій; 2) віднайденні до сьогодні невідомих музичних творів, написаних за сюжетами картин А. Бекліна; 3) виправленні ситуації недостовірності сталих досліджень творчості композиторів, що пов'язані зі знайомством з першоджерелом картин А. Бекліна; 4) аналізі музичних творів маловідомих західноєвропейських композиторів кінця XIX – початку XX століття (симфонічні поеми «Острів мертвих» Г. Шульц-Бойтена та А. Галлена, а також Балада Б. Мартіну «Вілла біля моря»). Наукова новизна. Одним з досягнень нашого дослідження стало перше в музичній культурології застосування концепції відкритого твору У. Еко до картин швейцарського художника-символіста А. Бекліна («Острів мертвих» у п'яти варіантах, створених послідовно з 1883 до 1888 року, «Вілла біля моря», «Скрипаль-відлюдник», «Ігри у хвилях», «Вакханалія» та «Повернення на Батьківщину»), та, відповідно, до їх однойменних музичних інтерпретацій С. Рахманінова, М. Регера, Г. Шульц-Бойтенем, А. Галлена та Б. Мартіну. При цьому теорія відкритого твору розгортається нами як у часі, так і в просторі. По-перше, був здійснений аналіз матеріалу відразу двох мистецтв (музичного та образотворчого), а по-друге, були досліджені картини, а щодо «Острова мертвих» та «Вілли біля моря» йдеться про цілий цикл картин. Звідси виникає широка панорама дії принципу відкритого твору між двома видами мистецтв та в еволюції руху від однієї картини до іншої.

2. The dissertation on competition of a scientific degree of Doctor of Philosophy on a specialty 034 "Culturology". - Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine, Kyiv, 2023. Relevance of the study. A significant change in the vectors of our perception and, consequently, understanding and explanation of cultural processes of different times stimulated the search for new, non-obvious connections between the arts. First of all, we are interested in the problem of the life of pieces of art in the process of interaction of arts and the appearance of new facets of connections between arts. This, in turn, gives an opportunity to consider the musical culture of the late XIXth and early XXth centuries in general from a new perspective. Among the masters of European symbolism of the end of the XIXth century, the Swiss painter Arnold Böcklin (1827-1901) was undoubtedly one of the brightest figures. His late compositions, where fantastic symbolism is combined with naturalistic authenticity of details, influenced the formation of Jugendstil. Arnold Böcklin's paintings are full of magical colouring and understatement. Most of all, this mysterious essence was manifested in his painting "Isle of the Dead" which became a style icon in its time. Its image stimulates different readings and gives rise to new attempts at individual authorial interpretation of visually perceived images. Arnold Böcklin's painting "Isle of the Dead" provoked numerous, sometimes even contradictory interpretations and ambiguity of its meaning, as well as a lack of clarification from the artist. This ambiguity is the key reason for such a huge number of interpretations of this story. The relevance of the development of the topic, which currently is only partially revealed in Ukrainian musicology and cultural studies, is in: 1) the application of the concept of the open work introduced by Umberto Eco to the works of the XIXth century, namely the paintings of Arnold Böcklin and their musical interpretations; 2) the new-found musical works written on the subjects of Arnold Böcklin's paintings that were unknown to this day; 3) correction of the unreliability of constant studies of the work of composers, which are connected with an acquaintance with the original Arnold Böcklin's paintings; 4) analysing the musical works of little-known Western European composers of the end of the XIXth beginning of the XXth century (the symphonic poems "The Isle of the Dead" by Heinrich Schulz-Beuthen and Andreas Hallén, as well as the ballad "The Villa by the Sea" by Bohuslav Martinů). Scientific novelty. One of the achievements of our research is the first application in musical cultural studies of the concept of an open work by Umberto Eco to the paintings of the Swiss symbolist

artist Arnold Böcklin ("Isle of the Dead" in five versions, created consecutively from 1883 to 1888, "Villa by the Sea", "Hermit playing the violin", "Playing in the Waves", "Bacchanal" and "Returning Home"), and, consequently, to their eponymous musical interpretations by S. Rachmaninov, M. Reger, H. Schulz-Beuthen, A. Hallén, and B. Martinů. At the same time, we develop the theory of open work both in time and in space. First, we analyse the material of two arts at once (musical and visual), and secondly, we examine paintings, and in the case of "Isle of the Dead" and "Villa by the Sea" it is a whole cycle of paintings. It shows a wide panorama of the action of the principle of an open work between two types of art and the evolution of the movement from one picture to another. Research results. The idea of the open work by Umberto Eco in the study of art culture was objectively analysed. As is known, the concept of an open work was proposed by Umberto Eco not only to understand the experience of avant-garde art, but also for all art in general, in all the diversity of eras, forms, genres, and styles. Adding that such a concept indicates not so much how artistic problems are solved, but how they are formed. Umberto Eco claims that the concept of an open work doesn't have an axiological meaning. In his essays, he does not intend to divide works of art into significant ("open") and obsolete ("closed"); because he understands openness as a fundamental ambiguity of an artistic message, typical for any work of any time.

Державний реєстраційний номер ДіР: 13, 18, 18.09, 18.41,

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кірдеєва М. «Картина Арнольда Бекліна «Острів мертвих» як відкритий твір у музичній культурі межі XIX–XX століть». Київське музикознавство, (59), (2019). С. 170–183.
<https://doi.org/10.33643/kmus.2019.59.13>
<https://kyivmusicology.com/index.php/journal/article/view/106>
- Кірдеєва М. «Семантика монохромності репродукції картини А. Бекліна «Острів мертвих» та її вплив на створення однойменної симфонічної поеми С. Рахманінова». Часопис Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського, Культурологія, № 1(54), (2022). С. 76–90 DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(54\).2022.255427](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(54).2022.255427) <http://chasopysnmau.com.ua/article/view/255427>
- Кірдеєва М. «Ностальгія як культурний чинник створення прелюдії сі-мінор №10 (ор. 32, 1910) С. Рахманінова у контексті вражень від картини А. Бекліна «Повернення на Батьківщину». Науковий журнал ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, (18(1), (2022). 140–145.
[https://doi.org/10.31500/1992-5514.18\(1\).2022.260441](https://doi.org/10.31500/1992-5514.18(1).2022.260441) <http://hudkult.mari.kiev.ua/article/view/260441>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 18.09.23, 18.09.25

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тишко Сергій Віталійович
2. Sergiy V. Tyshko

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5283-1293

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Олександра Іванівна
2. Oleksandra I. Samoilenko

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2071-9587

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимченко-Бихун Інна Анатоліївна
2. Inna A. Tymchenko-Buhun

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9139-2203

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія музики імені Р.М. Глієра

Код за ЄДРПОУ: 02214923

Місцезнаходження: вул. Л. Толстого, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Северінова Марина Юріївна

2. Maryna Y. Severynova

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2461-2453

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Shvets

Кваліфікація: кандидат мистецтвознавства, доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4123-4834

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кривошея Тетяна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кривошея Тетяна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дружга Ірина Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна